

ALCOHOL IN HET VERKEER

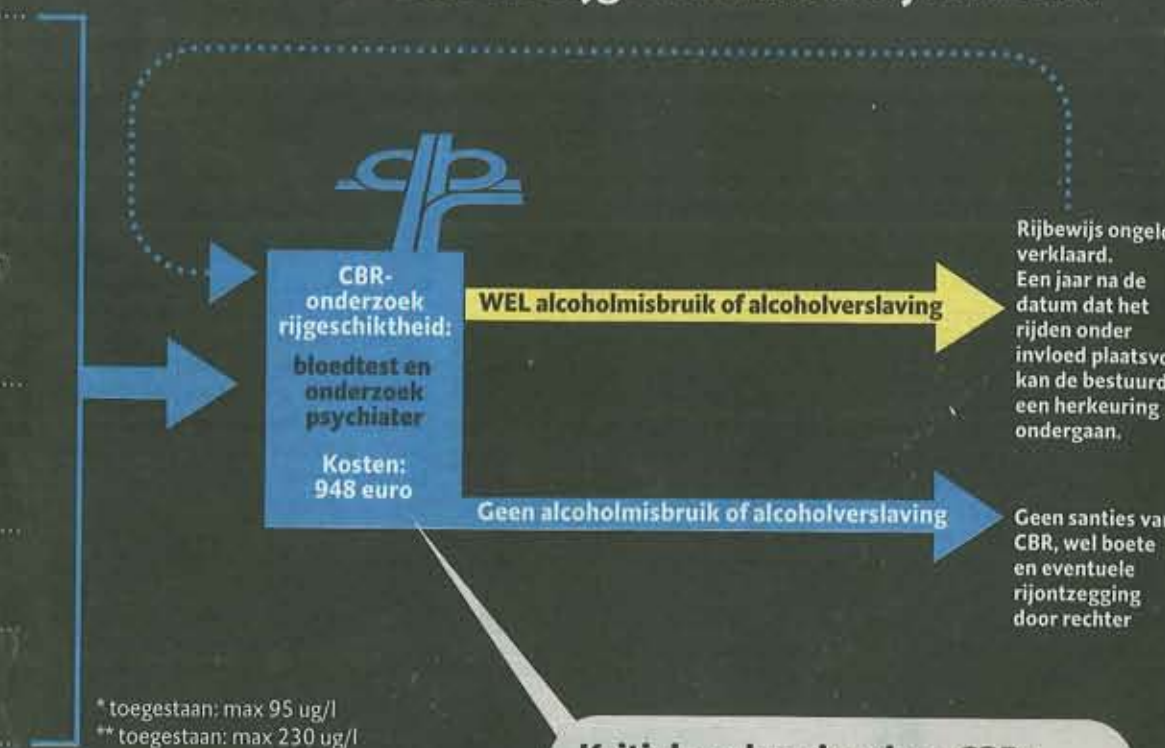
Iemand die achter het stuur betrapt wordt met een slok op, moet soms verplicht zijn rijgeschiktheid bij het CBR laten keuren. 'Een wassen neus', concluderen advocaten.



Wanneer leidt een positieve alcoholtest

- 1 Te hoog alcoholpercentage**
 - Bestuurder korter dan 5 jaar rijbewijs: *** alcoholgehalte**
> 570 ug/l > 1,3 ‰
ademtest bloedonderzoek
 - Bestuurder langer dan 5 jaar rijbewijs: **** alcoholgehalte**
> 785 ug/l > 1,8 ‰
- 2 Te vaak onder invloed gereden**
 - Binnen 5 jaar minstens vier keer aangehouden voor rijden onder invloed
 - Binnen 5 jaar minstens twee keer aangehouden voor rijden onder invloed, en bij minstens een van die controles medewerking geweigerd
- 3 Alcoholist**
 - Medisch deskundige verklaart dat de betrokkene een alcoholist is
- 4 Recidivist**
 - Betrokkene komt niet (meer) in aanmerking voor een Educatieve Maatregel Alcohol en Verkeer (driedaagse preventie cursus)

tot een onderzoek naar de rijgeschiktheid bij het CBR?



'Alcoholist na één keer drinken'

Psychiaters keuren voor het CBR automobilisten die betrapt zijn met alcohol op. Advocaten hekelen de keuring. „Het is nauwelijks een psychiatrisch oordeel.”

door Bart Gotink

TILBURG - Oké, het was op zijn zachts gezegd stom. Met een paar biertjes op stapt een Tilburgse beroepschauffeur op 27 februari 2009 in zijn auto. Even weg van alle huwelijksproblemen thuis; stoom afblazen. Op nog geen kilometer van zijn huis rijdt hij op het Piusplein in Tilburg een alcoholfuik in. Hij moet blazen. 700 Ug/l geeft het apparaat aan, omgerekend een biertje of tien. Bijna twee jaar later is hij nog verward in een naar eigen zeggen 'kinderachtig spel' met het CBR. Na die ene keer met te veel alcohol op betrapt te zijn, is zijn rijbewijs een jaar ongeldig verklaard. Hij staat als alcoholmisbruiker in

de boeken hoewel hij het psychiatrisch en lichamelijk onderzoek goed doorlopen heeft. Het ging mis bij het bloedonderzoek. „Enkele maanden na mijn aanhouding werd ik opgeroepen voor een keuring, om te zien of ik nog geschikt was om te rijden. Al weken voor de keuring had ik geen druppel gedronken. Toch waren mijn bloedwaarden boven de norm.” Omdat hij niet begrijpt hoe dit kan, vraagt hij bij het CBR zijn bloedmonster op. Hij stuurt het naar een ander laboratorium, dat op basis van hetzelfde bloedmonster tot een hele andere conclusie komt. De waarden blijken nu binnen de normen. „Alleen via de rechter kon ik nog mijn gelijk halen.” Die geeft de Tilburger uiteindelijk gelijk. Het CBR gaat in hoger beroep, die zaak loopt nog. Het verhaal van de Tilburgse chauffeur staat volgens advocaten symbool voor de wijze waarop het CBR alles in het werk stelt om mensen bij de keuring tot alcoholmisbruiker te bestempelen. Elke automobilist die betrapt wordt met een bepaald promillage alcohol in zijn bloed moet een keu-

ring ondergaan. Die komt bovenop de boete en de rijontzegging die de rechter oplegt. De keuringskosten van 948 euro zijn voor de betrapte bestuurder. Het hele onderzoek duurt ongeveer een kwartier en bestaat uit een bloedonderzoek, een lichamelijk onderzoek en een psychiatrisch onderzoek. Volgens het CBR zijn de keuringen bedoeld

„Al weken voor de keuring had ik geen druppel gedronken.”

om te kijken 'of de persoon geschikt is om in de toekomst op een verantwoorde wijze deel te nemen aan het verkeer.' De keuringen worden verricht door externe bureau's. In Tilburg is dat bijvoorbeeld WPEX, dat voor de keuringen een locatie huurt aan de Fazantenjachtstraat. Het grootste probleem doet zich voor bij het psychiatrisch onderzoek, aldus Joris van 't Hoff, advo-

caat in Tilburg. „Het is een rijtje standaardvragen. Daarna volgt een gesprek van een paar minuten met de psychiater, waarbij dezelfde vragenlijst nog een keer doorlopen wordt. Het is nauwelijks een psychiatrisch oordeel.” Ook zitten er een paar strikvragen in de test, aldus Van 't Hoff. „Je moet weten waarom een bepaalde vraag gesteld wordt. Neem de vraag; heb je je rijbewijs nodig voor je werk? Veel mensen zullen eerlijk antwoord geven, ook omdat een 'ja' als verzachtende omstandigheid kan worden gezien. Volgens de redentatie van het CBR betekent een ja echter een aanwijzing voor alcoholmisbruik. Een persoon die zijn rijbewijs nodig heeft voor het werk, zou namelijk niet onder invloed gaan rijden, tenzij hij niet zonder alcohol kan. Een kromme redentatie. Het CBR mist dat mensen soms ook kwalijke fouten in het leven maken, zonder dat er sprake is van achterliggende problematiek zoals alcoholisme.” „Ik heb de vragen uit de psychiatrische keuring ook wel eens voorgedragen aan collega's”, stelt de Eindhov-

ense advocaat Bert Kabel. „Ze kwamen er bijna allemaal uit als alcoholmisbruiker.” Volgens Kabel vindt er ook op meerdere manieren beïnvloeding plaats van psychiaters. „Het CBR kiest de psychiaters vooraf, geeft ze cursussen over hoe ze moeten oordelen en beïnvloedt vervolgens psychiaters die niet oordelen zoals het CBR wil.” Het CBR erkent dat het de

„Op deze manier wordt het bestuursrecht misbruikt om te straffen.”

uitslagen van de psychiater 'toetst op zorgvuldigheid en consistentie'. „Indien dat niet het geval is, hebben we de plicht dit te melden aan de rapporteur. Is de psychiater het eens met de opmerkingen van ons dan zal hij zelf- en dus niet het CBR - zijn conclusie herzien.” Toch is ook onder psychiaters de CBR-methode omstrede. De Amsterdamse psychiater Jacob Velleman spreekt van een 'bureaucrati-

sche uitwas' waarmee de 'psychiatrische diagnostiek' wordt misbruikt. „Wil je echt oorzaken van drankgebruik doorgronden, dan is in eerste instantie al een gesprek van anderhalf uur nodig. Momenteel wordt er onvoldoende tijd besteed aan het specifieke verhaal van de bestuurder. Er wordt een diagnose gesteld, zonder enig inzicht te hebben in de achtergronden van de persoon.” Behalve bij de psychiatrische keuringen gaat het ook bij het bloedonderzoek regelmatig mis. Kabel: „Hoge bloedwaarden hoeven niet altijd door alcohol te komen. Ook ziekten en medicijnen kunnen hierop van invloed zijn.” Kabel trekt de bewering van het CBR in twijfel dat daar nu al rekening mee gehouden wordt. Beide advocaten benadrukken dat ze niet tegen (streng) straffen zijn voor alcohol in het verkeer. Kabel: „De keuring is bedoeld om te kijken of mensen geschikt zijn om te rijden, niet om te straffen. Als je strengere straffen wil, regel dat dan strafrechtelijk. Op deze manier wordt het bestuursrecht misbruikt om te straffen.”

Kritiek op keuring door CBR:

• De test is geen volwaardig psychiatrisch onderzoek. „Wil je echt de oorzaken doorgronden, dan heb je een gesprek van anderhalf uur nodig.”

• Er zou sprake zijn van strikvragen.

Voorbeeld: **Heb je je auto nodig voor je werk?**

Mensen denken dat 'ja' antwoorden het voordeligst is, terwijl het CBR dit juist als een extra risico interpreteert. Mensen die dat weten, kunnen daar hun voordeel mee doen.

• De bloedtest is niet flexibel genoeg. Het CBR houdt geen rekening met ziektes of medicijnen die invloed kunnen hebben op de bloedwaarden



Test je kennis over alcoholgebruik: brabantsdagblad.nl



Infographic JW | foto's ANP